

Riktlinjer för serveringstillstånd

Fastställda av kommunfullmäktige 2018-05-28 § 160

Älmhults
kommun

Riktlinjer för serveringstillstånd

Syftet med dessa riktlinjer är att sammanfatta de regler som gäller för att beviljas serveringstillstånd. I de markerade textrutorna finns de särskilda riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige i Älmhults kommun 2018-05-28, § 160 (Dnr 2018/56 780) och som visar hur Älmhults kommun tillämpar reglerna. Övrig text innehåller sådant som framgår av lag, föreskrifter och rättsfall.

Alkohollagen är en skyddslagstiftning och har som syfte att begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt vid tillämpningen av lagen är därför att skyddet för människors hälsa går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

All lagtext som riktlinjerna hänvisar till finns samlad i slutet av riktlinjerna.

Vad menas med alkoholdryck?

En dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent, kallas alkoholdryck. Alkohollagen delar in alkoholdryckerna i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.¹

Vad menas med ”servering”?

Med *servering* menas försäljning av alkoholdryck till konsument ”för förtäring på platsen”². Det räknas som försäljning även om alkoholdrycken ingår i annan avgift, t ex i en entréavgift.

Ett serveringstillstånd innebär således en rätt för tillståndshavaren att mot betalning servera sina gäster de alkoholdrycker som tillståndet omfattar för att gästerna ska konsumera drycken på plats.

Kommunen prövar ansökan om serveringstillstånd

Servering av alkoholdrycker får ske endast om kommunen har lämnat serveringstillstånd³.

I Älmhults kommun ansvarar socialnämnden för tillämpningen av alkohollagen. Det är socialnämndens utskott eller tjänsteman vid socialförvaltningen som fattar beslut om serveringstillstånd. Den utredning som behövs inför ett beslut görs av en tjänsteman

¹ 1 kap. 5 § AL

² 1 kap. 11 § AL

³ 8 kap. 1 § AL

(alkoholhandläggare) vid socialförvaltningen i Ljungby. Även den tillsyn av serveringsställen som socialnämnden har ansvar för görs av tjänsteman från Ljungby.

Ett beslut som på något sätt avviker från den ansökan som gjorts, till exempel att ansökan inte beviljas eller att serveringstiden begränsas, kan överklagas till Förvaltningsrätten i Växjö.

Undantag från serveringstillstånd

Vissa privata arrangemang⁴

Undantaget från serveringstillstånd tar sikte på enstaka helt privata arrangemang för i förväg kända personer. Serveringen av alkoholdrycker sker till självkostnadspris och det inte finns något vinstintresse eller kommersiellt utbyte av serveringen. Deltagarna får betala endast för dryckerna och det får inte förekomma någon avgift för mat eller andra varor eller tjänster. Serveringen får inte heller anordnas i en lokal där det sker yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker (t.ex. på ett café) eller i en butikslokal. Alla dessa villkor ska vara uppfyllda för att undantaget ska gälla.

Särskilda boenden⁵

Ett annat undantag från kravet på serveringstillstånd är vid servering av alkoholdrycker till boende och deras besökare på särskilda boenden med måltidsservice.

Olika typer av serveringstillstånd

Serveringstillstånd kan beviljas för servering till allmänheten eller för servering till förening, företag eller annat slutet sällskap. Serveringstillstånd kan vara stadigvarande eller tillfälligt⁶. Dessutom finns serveringstillstånd i form av pausservering, catering-tillstånd och provsmakning.

Servering till allmänheten

Med servering till allmänheten menas att serveringen är tillgänglig för vem som helst som har fyllt 18 år och som inte är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.⁷

Servering till slutet sällskap

Servering till slutet sällskap avser servering till en begränsad krets av personer som har någon form av gemensamt intresse i en förening, ett företag eller en sammanslutning, ett

⁴ 8 kap. 1 a § AL

⁵ 8 kap. 1 b § AL

⁶ 8 kap. 2 § AL

⁷ 3 kap. 8 § AL

intresse som går utöver den aktuella tillställningen. Arrangören ska veta i förväg vilka som ska delta, och vid tillsyn kunna visa en deltagarlista. Men enbart den vetskapen är inte tillräcklig för att skapa ett slutet sällskap. Det får inte vara en sammanslutning som tillkommit just för ett visst arrangemang där vem som helst eller en stor krets av människor kan delta. Serveringsstället får inte vara öppet för nya gäster under pågående tillställning.

Diskussion kan uppstå om en tillställning är för allmänheten eller för slutet sällskap. Om polisen bedömer att ett arrangemang måste ha polisens tillstånd för offentlig tillställning kan det aldrig bli aktuellt med serveringstillstånd för ett slutet sällskap. Även om polisen bedömer att det inte behövs tillstånd för offentlig tillställning kan kommunen bedöma att tillställningen är öppen för allmänheten och att det därför behövs serveringstillstånd för allmänheten.

Stadigvarande tillstånd

Stadigvarande serveringstillstånd kan antingen gälla tills vidare eller gälla återkommande en viss del av året (s.k. säsongsrättighet). Exempel på säsongsrättighet är en sommarrestaurang som har stadigvarande tillstånd till servering under de sommarmånader restaurangen har öppet. Stadigvarande serveringstillstånd kan beviljas antingen för servering till allmänheten eller till slutet sällskap.

Ett stadigvarande tillstånd för servering till slutet sällskap är antingen:

- en så kallad klubb rättighet, d.v.s. ett tillstånd för ett visst sällskap som en förening, ett företag, en klubb, personalgrupp och liknande eller
- en så kallad festvånings verksamhet, d.v.s. ett tillstånd till en restaurangrörelse som på beställning bedriver servering till olika sällskap i en särskild lokal.

Tillfälligt tillstånd

Tillfälligt tillstånd att servera alkoholdrycker avser en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle. Tillfälliga tillstånd förutsätter att det inte är fråga om en regelbunden, återkommande verksamhet på samma plats. Tillfälligt serveringstillstånd kan lämnas för servering till allmänheten och för servering till slutet sällskap.

Kommunens riktlinjer

Ett enstaka serveringstillfälle är när servering sker under 1-5 dagar eller kvällar i följd, till exempel i samband med en festival som pågår under flera dagar.

En enstaka serveringsperiod är om servering sker regelbundet under en längre tidsperiod, dock maximalt 3 månader. Det kan till exempel gälla en sommarservering som har servering öppen varje helg under sommarmånaderna.

En ansökan om tillfälliga serveringstillstånd till slutet sällskap kan avse flera serveringstillfällen under maximalt 4 månader från det första serveringstillfället vid samma serveringsställe.

En ansökan om tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten kan avse flera serveringstillfällen under maximalt 2 månader från det första serveringstillfället vid samma serveringsställe.

Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten vid enstaka tillfälle eller enstaka period beviljas för maximalt 3 serveringstillfällen/-perioder för samma serveringsställe under kalenderåret. Vid önskemål om ytterligare serveringstillfällen under samma period betraktas verksamheten som regelbunden och ansökan ska göras om stadigvarande tillstånd.

Pausservering

Tillstånd för pausservering kan ges för konsert- eller teaterlokal och gäller *under paus* i en konsert eller teaterföreställning⁸. Sådan servering kan ske utan att det samtidigt serveras mat.

Cateringstillstånd

Den som har eget kök för tillredning av mat och bedriver cateringverksamhet kan beviljas stadigvarande cateringtillstånd. Sådan servering får endast ske i slutet sällskap. Den lokal där servering ska ske måste anmälas till och godkännas av kommunen innan servering sker⁹. Sådan anmälan måste göras varje gång, även om samma lokal återkommer.

Provsmakning

Den som redan har serveringstillstånd för den dryck som provsmakningen avser har rätt att anordna provsmakning av den drycken i den lokal där serveringstillståndet gäller¹⁰. Samma gäller den som tillverkar alkoholdrycker av råvaror från den egna gården och som har stadigvarande serveringstillstånd¹¹. Anmälan ska göras till kommunen.

⁸ 8 kap. 15 § AL

⁹ 8 kap. 4 § AL

¹⁰ 8 kap. 6 § AL

¹¹ 8 kap. 7 § AL

Partihandlare och tillverkare som inte redan har serveringstillstånd kan söka särskilt tillstånd för provsmakning, tillfälligt eller stadigvarande¹².

Vad krävs för att beviljas serveringstillstånd?

Personlig lämplighet

Den som beviljas serveringstillstånd får en ansvarsfull uppgift. För att beviljas och behålla ett tillstånd ställs därför höga krav beträffande personlig lämplighet¹³. Det innebär för det första att sökanden ska vara ekonomiskt skötsam och har fullgjort sina skyldigheter i förhållande till det allmänna. Skatter och avgifter ska vara betalda.

Det krävs också att sökanden inte gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. Slutligen ska sökanden visa att hen har tillräckliga kunskaper om alkohollagen med mera. (Se mer om kunskapsprov medan.)

Kraven på personlig lämplighet gäller personligen om sökanden är en enskild person eller en enskild firma, det gäller de personer som står bakom och har inflytande om sökanden är ett bolag eller en förening (t.ex. styrelsen).

Kunskapsprov

Det är nödvändigt att den som anförtros serveringstillstånd, förutom annan lämplighet, också har en god kunskap om det regelverk som gäller för alkoholserveringen. För att visa en tillräcklig kännedom om alkohollagens bestämmelser ska sökanden därför genomgå ett särskilt kunskapsprov¹⁴. Kommunen administrerar prövning av den sökandes kunskaper genom att använda prov framtagna av Folkhälsomyndigheten.

Det finns olika prov beroende på vilket tillstånd som söks. Det mest omfattande provet ställs till den som ansöker om stadigvarande tillstånd till allmänheten.

Sökande som misslyckas i provet har möjlighet till två omprov inom ramen för en tillståndsansökan. Genom att Folkhälsomyndigheten ansvarar för att ta fram kunskapsprovet blir prövningen enhetlig i hela landet.

Kommunen tar ut en avgift av den som genomför provet.

Det finns vissa undantag från kravet på godkänt kunskapsprov, t ex om den som söker redan har ett tillstånd i kommunen.

¹² 8 kap. 2 § AL

¹³ 8 kap. 12 § AL

¹⁴ 8 kap. 12 § AL

För ytterligare information om kunskapsprovet – se Folkhälsomyndighetens och kommunens hemsidor eller kontakta alkoholhandläggaren. En sökning på webben, till exempel på ”serveringstillstånd” eller ”alkoholstillstånd” ger flera tips om aktörer som erbjuder olika typer av utbildningar inför kunskapsprovet.

Serveringsställe och serveringsutrymme

Ett serveringstillstånd är alltid knutet till ett visst serveringsställe där servering får ske i ett visst avgränsat utrymme inomhus eller utomhus. Den som har serveringstillstånd måste ha rätt att disponera utrymmet, till exempel genom ett hyres- eller arrendeavtal. Hyresavtalet måste också medge att alkoholservering får ske i utrymmet.

Serveringsutrymmet¹⁵

Serveringslokalen ska vara utformad på sådant sätt utrymmet är överblickbart av serveringspersonalen och det ska finnas tillräckligt med sittplatser för matservering. Om servering av alkoholdrycker sker på olika våningsplan krävs normalt att det finns personal närvarande på de olika våningarna.

Det finns möjlighet för flera tillståndshavare att ansöka om tillstånd för gemensamt serveringsutrymme.

Uteservering

För uteserveringar gäller samma regler som vid annan alkoholservering. Uteserveringen ska omfatta ett visst avgränsat utrymme och ligga i anslutning till serveringslokalen. Liksom för de utrymmen som finns inomhus ska det finnas tillräckligt med sittplatser och tillagad mat ska tillhandahållas under hela serveringstiden men kan efter kl. 23.00 begränsas till ett fåtal enklare rätter. En uteservering kan ha annan serveringstid än restaurangen i övrigt. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen.

Kommunens riktlinjer

För att få serveringstillstånd på en trottoar eller annan allmän plats krävs tillstånd från kommunens miljö- och byggförvaltning.

I de fall uteservering beviljas i samband med stadigvarande tillstånd är beslutet som regel förenat med villkor om omprövning efter 12 månader (prövotid).

¹⁵ 8 kap. 14 § AL

Kök

För stadigvarande tillstånd att servera alkoholdrycker till allmänheten krävs att sökanden har ett eget kök. Köket ska finnas i anslutning till serveringslokalen. Det ska vara utrustat för och användas för att tillaga mat från råvaror och lokalen ska vara registrerad som livsmedelsanläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (nr 852/2004).¹⁶

För att beviljas cateringtillstånd krävs att sökanden har ett eget kök för tillredning av mat och att köket är registrerat som livsmedelsanläggning.¹⁷

Utbud av mat¹⁸

För stadigvarande tillstånd krävs att köket erbjuder gästerna ett varierat utbud av lagad eller på annat sätt tillredd mat. Det innebär att råvaror på något sätt förädlats och att enbart sallader och smörgåsar inte är tillräckligt, inte heller så kallad gatuköksmeny. Efter klockan 23.00 kan matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Vid *stadigvarande tillstånd till slutet sällskap*, vid *tillfälligt tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap samt vid catering* är det tillräckligt att erbjuda någon form av tillredd mat. I samband med pausservering och provsmakning krävs inte att gästerna erbjuds mat.

Utbud av drycker¹⁹

Den som serverar alkoholdrycker ska också tillhandahålla lättdrycker i tillfredsställande urval och omfattning.

Detta innebär den som har tillstånd att servera öl och vin också ska erbjuda alkoholfri öl eller lättöl samt alkoholfritt vin. Det är inte tillräckligt att erbjuda enbart vatten och läskedrycker.

Kommunens riktlinjer

Servering av spritdrycker medges normalt inte i samband med tillfällig servering till allmänheten.

Brandsäkerhet²⁰

¹⁶ 8 kap. 15 § AL

¹⁷ 8 kap. 4 § AL

¹⁸ 8 kap. 15 § AL

¹⁹ 8 kap. 22 § AL

²⁰ 8 kap. 16 § AL

För att servering ska tillåtas till allmänheten krävs att serveringslokalen är tillfredsställande ur brandsäkerhets- och utrymningssynpunkt. Detsamma gäller för att beviljas stadigvarande tillstånd för servering i slutet sällskap.

Innan cateringservering får ske av den som har cateringtillstånd ska lokalen där servering planeras godkännas av kommunen. Om serveringen planeras i en lokal som inte är avsedd för allmänheten, till exempel enskilda hem eller arbetsplatser, gäller inte kravet på dokumenterad brandsäkerhet.

Övrigt om serveringstillstånd

Polisens yttrande²¹

En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att kommunen inhämtat yttrande från Polismyndigheten.

Kommunens riktlinjer

Kommunen inhämtar polisen yttrande vid all prövning av servering till allmänheten.

Serveringstillstånd beviljas normalt inte om Polismyndigheten avstyrkt ansökan i sitt yttrande.

Serveringstider²²

Huvudregeln är att servering får börja kl. 11.00 och ska vara avslutad kl. 01.00. Kommunen har rätt att besluta om annan serveringstid. Ansökan om utsträckt serveringstid ska prövas i varje enskilt fall.

Kommunens riktlinjer

I de fall förlängd serveringstid beviljas i samband med stadigvarande tillstånd är beslutet som regel förenat med villkor om omprövning efter 12 månader (prövotid).

Serveringsansvarig²³

Tillståndshavaren (om det är en enskild person) eller någon som tillståndshavaren utsett ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande under hela serveringstiden. Den som på detta sätt är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften. Tillståndshavaren ska anmäla till kommunen vem eller vilka personer som utsetts att vara serveringsansvariga.

²¹ 8 kap. 11 § AL

²² 8 kap. 19 § AL

²³ 8 kap. 18 § AL

Kommunens riktlinjer

Om flera personer är utsedda till serveringsansvariga bör det vid varje tillfälle vara klart vem av dessa som är huvudansvarig.

Risk för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet

Vid en ansökan om serveringstillstånd eller vid ansökan om förändringar i befintliga serveringstillstånd ska kommunen bedöma om det finns risk att olägenheter kan uppstå. Även om sökanden uppfyller alla andra krav för att en ansökan ska beviljas kan ansökan avslås om kommunen kan visa att servering skulle medföra ”olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa”²⁴.

Det finns vissa områden som kan vara särskilt känsliga för sådana störningar, till exempel i närheten till skolor, fritidsgårdar eller liknande verksamhet.

Ordning och nykterhet vid servering

Servering av alkoholdrycker ska ske på sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras²⁵. Personalen vid servering ska också se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks²⁶. Vid vissa arrangemang riktade till allmänheten kan Polismyndigheten i sitt beslut om offentlig tillställning besluta att ordningsvakter ska närvara. Kommunen kan också kombinera sitt beslut om serveringstillstånd med villkor om ordningsvakter.

Kommunens riktlinjer

Servering av hela flaskor med spritdrycker bör inte ske.

Tillståndshavaren bör ha en policy känd för serveringspersonalen för hur onyktra gäster ska hanteras och bemötas.

Älmhults kommun ska i samarbete med andra närliggande kommuner erbjuda utbildningen ”Stökfritt” (Ansvarsfull alkoholserving) till serveringspersonal och tillståndshavare.

Ansökan och handläggning

²⁴ 8 kap. 17 § AL

²⁵ 3 kap. 5 § AL

²⁶ 8 kap. 20 § AL

En ansökan om serveringstillstånd ska göras skriftligt till kommunen²⁷. Ansökan görs på blanketter som finns att hämta på kommunens hemsida.

Älmhults kommun har ett avtal med Ljungby kommun som innebär att alla ansökningar om tillstånd utreds av en alkoholhandläggare i Ljungby. Alla beslut fattas sedan av socialnämndens utskott i Älmhult (stadigvarande tillstånd) eller av socialförvaltningens myndighetschef (tillfälliga tillstånd m.m.) genom s.k. delegationsbeslut.

I utredningen av en ansökan om serveringstillstånd till allmänheten ingår alltid att kommunen tar reda på om polismyndigheten har information om sökanden och om polisen kan befara störningar eller olägenheter av något slag.

Den ekonomiska prövningen är ett viktigt inslag i kommunens bedömning av ansökningar om serveringstillstånd. Kontroll görs hos Skatteverket och eventuellt hos Kronofogden. För att beviljas tillstånd krävs att den sökande ska ha fullgjort sina skyldigheter mot det allmänna. Om det kommer fram att sökanden till exempel har obetalda skatter betraktas det normalt som ekonomisk misskötsamhet som kan vara skäl att neka tillstånd.

Räddningstjänsten yttrar sig om lokalens brand- och utrymnings säkerhet.

Beslut enligt alkohollagen kan överklagas till förvaltningsrätten.

Handläggningstiden

Beräkningen av handläggningstiden påbörjas när alla handlingar som behövs för tillståndsprövningen inkommit från sökanden och efter att avgiften för ansökan har betalats. Tiden varierar beroende på vad ansökan gäller och beroende på om beslut fattas av utskott eller genom delegationsbeslut. Utredningstiden för stadigvarande tillstånd är längre än för tillfälliga tillstånd. För att handläggningen ska gå så snabbt som möjligt är det viktigt att ansökan är komplett och innehåller alla begärda handlingarna när den kommer in. Då kan handläggningen starta direkt.

Enligt alkoholförordningen²⁸ ska kommunen fatta beslut senast inom fyra månader från det att en fullständig ansökan kommit in till kommunen.

Kommunens riktlinjer

Kommunens ambition är att en ansökan om stadigvarande tillstånd ska vara avgjord

²⁷ 8 kap. 10 § 3 månader efter det att ansökan är komplett.

²⁸ Alkoholförordningen § 5

Handläggningstiden för att pröva ett tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten beräknas i normalfallet till 1 månad, men kan vara längre i samband med stora arrangemang och under sommartid. Fördröjning beroende på att sökanden inte klarar kunskapsprovet ligger utanför kommunens kontroll.

Villkor vid beslut om serveringstillstånd

När kommunen fattar beslut om tillstånd kan beslutet också kombineras med villkor. Syftet med villkor ska vara att motverka skadeverkningar och störningar. Villkoren kan endast lämnas i samband med beslut om serveringstillstånd. Det gäller också vid beslut om utökning eller annan ändring av ett gällande tillstånd. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall.

Exempel på villkor som kommunen kan ställa i samband med beslut:

- Tillståndshavaren måste ha ordningsvakter vid vissa typer av arrangemang.
- Olika tidpunkter då serveringen ska vara tömd kan gälla för olika lokaler eller utrymmen på ett serveringsställe (exempelvis för uteservering).
- Olika serveringstider kan gälla vid olika typer av evenemang.
- Begränsning av servering genom att endast tillåta bordsservering, eller villkor att vid vissa typer av evenemang endast tillåta bordsservering.
- Det ska finnas personal på plats som genomgått utbildning i ”Stökfritt” (Ansvarsfull alkoholservice).
- Prövotid i samband med beslut om uteservering eller utökad serveringstid.

Ändring av gällande tillstånd

Den som har serveringstillstånd är skyldig att anmäla till kommunen om verksamheten läggs ner eller om det sker avbrott. Det gäller också om verksamheten förändras till sin omfattning, om ägarförhållandena ändras eller verksamheten ändras på annat sätt som har betydelse för tillsynen. Anmälningarna måste göras i förväg, vilket är särskilt viktigt eftersom vissa förändringar kräver beslut om nytt serveringstillstånd, till exempel vid byte av ägarform eller ombyggnad som innebär utökad serveringsyta.²⁹

²⁹ 9 kap. 11 § AL

Kommunens tillsynsverksamhet³⁰

Förebyggande tillsyn bedrivs genom information och till exempel utbildning för serveringspersonal i ”Stökfritt” (Ansvarsfull alkoholservice). En viktig informationskanal är kommunens hemsida. Där finns blanketter för ansökan med mera. För vissa typer av ärenden finns möjlighet att utnyttja kommunens e-tjänster.

Inre tillsyn innebär att kommunen arbetar med att granska om den som har serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Granskningen sker ofta med hjälp av andra myndigheter som Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogden. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan myndigheterna.

Yttre tillsyn innebär att kommunen ensam eller tillsammans med annan myndighet besöker serveringsstället under pågående verksamhet för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen och det tillstånd som lämnats. Det kan ske även under kvällar och nätter. En genomförd tillsyn ska dokumenteras.

Inre och yttre tillsyn kan leda till att en utredning inleds. Utredningen kan i sin tur leda till förslag om sanktionsåtgärder. Om en utredning inleds ska kommunen avsluta ärendet med ett beslut. Tillståndshavaren får läsa vad som kommit fram och har rätt att lämna sina kommentarer innan kommunen fattar beslut (kommunicering).

En mer detaljerad beskrivning av kommunens tillsyn finns i den tillsynsplan som kommunen har upprättat och som revideras regelbundet. Älmhults kommuns tillsynsplan finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Kommunens sanktionsmöjligheter

Kommunen får besluta om sanktioner om innehavaren av ett serveringstillstånd inte längre uppfyller de förutsättningar som gällde när tillståndet lämnades eller följer de bestämmelser som gäller för servering. De sanktioner som står till buds är erinran, varning och återkallelse³¹. I regel tillgrips erinran först, följt av varning och vid upprepade fall eller grova överträdelser kan tillståndet återkallas.

Kommunens riktlinjer

I Älmhults kommun eftersträvas dialog för att lösa uppkomna problem. Vid mindre allvarliga förseelser förväntas rättelse normalt ske i samförstånd mellan kommunen och tillståndshavaren.

Kommunen ser allvarligt på servering till personer som ännu inte fyllt 18 år. Sådan förseelse kommer alltid att medföra att återkallelse av serveringstillståndet övervägs.

³⁰ 9 kap. 2 § AL

³¹ 9 kap. 17 och 18 §§

Prövnings- och tillsynsavgifter³²

Kommunen har enligt alkohollagen rätt att ta ut avgifter för prövning av tillstånd och för att bedriva tillsyn av den som har provsmaknings- eller serveringstillstånd. Kommunen tar också ut en avgift för genomförandet av kunskapsprovet. Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (1991:900). Avgifterna ska täcka kommunens kostnader i samband med prövning av ansökan och kostnader i samband med tillsynsbesök och information.

Information om aktuella avgifter finns på kommunens hemsida www.almhult.se, alkoholtillstånd.

Tillståndsprövning och tillsyn i Älmhults kommun

Enligt ett avtal mellan socialnämnderna i Älmhult, Markaryd och Ljungby sköter alkoholhandläggarna i Ljungby handläggningsavgifter enligt alkohollagen, till exempel genomförande av utredningar och tillsyn. Beslut om serveringstillstånd och sanktioner fattas av socialnämndens utskott i Älmhult eller av tjänsteman vid socialförvaltningen i Älmhult på delegation.

Adress:

Besöksadress: Stortorget 1, Älmhult
Postadress: Box 500, 343 23 Älmhult
E-post: social@almhult.se
Telefon: 0476-550 00

Alkoholhandläggare:

Aktuell uppgift om alkoholhandläggare kan hämtas från kommunens webbplats www.almhult.se under Företag. Där finns också mer information, e-tjänster samt blanketter.

Ytterligare information finns på Folkhälsomyndighetens webbplats www.folkhalsomyndigheten.se. Sök på Kunskapsprov om alkohollagstiftning.

³² 8 kap. 10 § AL

Utdrag ur Alkohollagen (2010:1622)

1 kap. 5 § alkohollagen

Med *alkoholdryck* avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker. Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns *lättdryck*.

1 kap. 11 § alkohollagen

... Försäljning till konsument benämns *detaljhandel* eller, beträffande alkoholdrycker, om det sker för förtäring på stället, *servering*.

...

3 kap. 5 § alkohollagen

Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

3 kap. 8 § alkohollagen

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som avses i 7 § (*dvs. 18 år vid servering av alkoholdrycker*)

8 kap. 1 § alkohollagen

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

(...)

8 kap. 1 a § alkohollagen

Serveringstillstånd krävs inte om serveringen

1. avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer,
2. sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
3. äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

8 kap. 1 b § alkohollagen

Serveringstillstånd krävs inte för servering till en boende och besökare till denne på sådana särskilda boenden

1. som avses i 5 kap. 5 § andra stycket och 7 § tredje stycket socialtjänstlagen och 9 § 9 LSS, och
2. vid vilka måltidsservice tillhandahålls.

Den som bedriver alkoholservering enligt första stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finans ett för verksamheten lämpligt program.

8 kap. 2 § alkohollagen

Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller förening, företag eller annat slutet sällskap. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

8 kap. 4 § alkohollagen

Den som bedriver cateringverksamhet för slutna sällskap kan meddelas stadigvarande serveringstillstånd under förutsättning att den lokal där serveringen äger rum för varje tillfälle anmäls till och godkänns av kommunen.

Den som bedriver cateringverksamhet ska ha ett eget kök för tillredning av mat för att få stadigvarande serveringstillstånd.

8 kap. 6 § alkohollagen

Anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att

1. arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de drycker som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller
2. de parthandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och erhåller ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker som avses erbjudas.

Tillståndshavare som avses i första stycket 1 ska innan arrangemanget äger rum göra en anmälan till kommunen.

8 kap. 7 § alkohollagen

Den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna.

Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

8 kap. 10 § alkohollagen

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt [9 kap.](#) av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Regeringen får meddela föreskrifter om den tid inom vilken kommunen ska fatta beslut om serveringstillstånd.

8 kap. 11 § alkohollagen

En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att Polismyndighetens yttrande inhämtats. Detsamma gäller, om det inte rör sig om ett arrangemang av endast obetydlig omfattning, tillfälligt serveringstillstånd för servering till allmänheten.

(...)

8 kap. 12 § alkohollagen

Sökanden ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningsevenligt sätt utöva serveringsverksamheten.

8 kap. 14 § alkohollagen

Serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Särskilt tillstånd kan dock meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. (...)

8 kap. 15 § alkohollagen

Stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservering. Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen.

Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat. Detsamma gäller tillstånd för servering i slutet sällskap.

Tillstånd för servering av starköl, vin och annan jäst alkoholdryck i foajéer till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert får meddelas utan krav på matservering. Det ställs inte heller krav på matservering vid provsmakning enligt 6 eller 7 §.

8 kap. 16 § alkohollagen

Lokaler som används för servering till allmänheten eller för servering till slutna sällskap av den som har stadigvarande serveringstillstånd ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt.

8 kap. 17 § alkohollagen

Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.

8 kap. 18 § alkohollagen

Tillståndshavaren eller av denne utsetts serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Det sista gäller dock inte vid rumsservering. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt.

Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för serveringen av alkoholdrycker. (...)

8 kap. 19 § alkohollagen

Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.

Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång. (...)

8 kap. 20 § alkohollagen

Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.

8 kap. 22 § alkohollagen

Vid försäljning av alkoholdrycker ska lättdrycker finnas att tillgå i tillfredsställande urval och omfattning.

9 kap. 2 § alkohollagen

Kommunen och polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker. Kommunen och polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandeln med folköl. Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen.

9 kap. 11 § alkohollagen

Den som har beviljats serveringstillstånd ska anmäla till kommunen när han eller hon avser att påbörja verksamheten.

Anmälan ska också göras om verksamheten läggs ned eller om avbrott sker i den. Om verksamheten förändras till sin omfattning eller i något annat hänseende av betydelse för tillsynen ska detta också anmälas, liksom betydande förändringar av ägarförhållandena. Anmälan ska göras i förväg, eller om det förhållande som föranlett anmälningsskyldighet inte har kunnat förutses, utan dröjsmål.

9 kap. 17 § alkohollagen

En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller vid allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gäller vid tillståndets meddelande. Eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

9 kap. 18 § alkohollagen

En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om

1. tillståndet inte längre utnyttjas,
2. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
3. tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till. (...)

Alkoholförordningen (2010:1636) § 5

Kommunen ska fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.